

Noël en Herman Beke

In 2000 kochten Noël en Herman Beke in het Waalse Hensies een ander melkveebedrijf. Een optimaal bedrijfsrendement kreeg de nadruk.

Aantal koeien:	105
Melkquotum:	1.050.000 liter
Aantal hectare:	100
Melkproductie:	10.000 kg

Herman Beke

Een luchtig totaal ranstoen met rijke inhoud

Herman Beke: 'Liever beter werken dan groeien'

Meer melken met minder koeien

Van 150 melkkoeien voor 850.000 liter quotum ging het bij de familie Beke naar 105 stuks met 1.050.000 liter. De afgelopen tien jaar is het bedrijfsresultaat in Hensies vooral geoptimaliseerd.

tekst **Annelies Debergh**

Een fraaie oprijlaan met een nieuw aangeplante bomenrij verbindt het bedrijf met de weg naar Hensies. 'Hier was vroeger een cichoreidrogerij.' Noël Beke (64) haalt een vergeelde foto boven waarop het huis en de bedrijfsgebouwen staan afgebeeld. De oorspronkelijke hoeve is tot nog toe weinig veranderd. Het erf is opnieuw aangelegd en voor de nieuwe jongveestal werd een oude zijgevel behouden.

Bijna tien jaar geleden is het dat Noël, Denise en Herman Beke van de Brusselse deelgemeente Overijse afzakten naar Wallonië. Herman Beke (30) was net afgestudeerd als graaustudent. 'De toenemende drukte van de stad bedreigde de toekomst van ons gemengde bedrijf in Overijse. Toevallig hoorden we dat hier een bedrijf te koop was. Dat zette ons aan het denken. In vier maanden tijd was de verhuizing beslist.'

Het bedrijf in Overijse werd verkocht en vol nieuwe moed ging de familie Beke aan de slag op het gespecialiseerde melkveebedrijf. 'Dit bedrijf telde 80 hectare en 850.000 kg melkquotum', vertelt Herman over de oude situatie. De 150 koeien leverden op dat moment gemiddeld 6500

kg melk. 'Na drie jaar zat het gemiddelde op 9500 kg en later zijn we nog doorgestegen naar 10.500 kg melk. Nu produceren de koeien gemiddeld 10.000 kg melk. De laatste jaren richten we ons meer op de gezondheid van de koeien. We streven er ook altijd naar om de voerkosten onder de tien cent per liter melk te houden.'

Ruime aandacht voor jongvee

De jongveestal staat er sinds 2005 en voorziet in de huisvesting van vrouwelijke kalveren van de geboorte tot twintig maanden. De kalveren blijven veertien dagen in de overdekte kalverhutten en komen vervolgens in twee ruime stroboxen terecht. Na een melkperiode van twee maanden vervolgt de opfok in een doorgroeiensysteem van ligboxen. 'Door zaagsel in de ligboxen te strooien leren de kalveren de ligboxen snel te gebruiken. Het gebeurt zelden dat een kalf op de roosters gaat liggen.'

Herman Beke ziet nauw toe op de jongveeopfok. Hij streeft naar vroeg afkalven en met een gemiddelde afkalftijd van 23,5 maanden bij de vaarzen lijkt dat aardig te lukken. 'Als de tijd daar is wor-

den de vaarzen kunstmatig bevrucht. Worden ze niet op tijd tochtig of zijn ze al een keer geïnsemineerd, dan komt er een natuurlijk dekkende stier bij tot de drachtcontrole positief is. Zo verliezen we geen tijd.'

Het fokbeleid richt zich op de verdere verbetering van de veestapel. De vervanging ligt op 28 procent. 'Ik kijk naar benen, uiers, duurzaamheid, celgetal en kruis', zegt Herman. Ondanks het standaard fokdoel houdt het bedrijf er een heel eigen stierkeuze op na. Bij de vaarzen krijgen de beste stieren van het moment kansen. Van de melkkoeien krijgt 75 procent een proefstierpartner, de overige 25 procent een hooggewaardeerde fokstier.

Al naargelang de verbeterpunten worden de fokstieren BWM Harry, Ramos, O Man, Buckeye, Laramée, Ashlar, Duplex en de rode Lichtblick en Savard ingezet. Daarnaast bevolken proefstieren van O Man, Shottle en Titanic het inseminatievat. 'De proefstieren selecteer ik zorgvuldig op basis van hun pedigree. Ik kies zonen van de beste stieren en overtuigende moeders.'

De methode stemt tot tevredenheid. In het systeem van gegroepeerd afkalven haalt de familie Beke een tussenkalftijd van 390 dagen. 'Het moet zo. We willen de koeien vlot weer drachtig krijgen. Bij een koe met vijftig kilo melk stellen we de bevruchting nooit uit, de kans is te groot dat je ze een volgende keer niet meer ziet.'

Met één totaal rantsoen

Voor de productie van ongeveer 10.000 kg melk met 4,2% vet en 3,4% eiwit krijgen de koeien een totaalrantsoen met voordroogkuil, maaskuil, perspulp, bierbostel, proficorn, eiwitkern, geplette gerst, hooi en stro. Daarbij komen nog 40 gram levende gisten, 100 gram krijt en anderhalve liter zuur om broei te voorkomen en geen extra krachtvoer. Slechts drie keer per jaar wordt het ge-

Dakplaten liggen 13 mm uit elkaar voor extra ventilatie

Kalverhutten vinden onderdak in jongveestal

mengde rantsoen nagekeken en eventueel bijgestuurd. Kuilontledingen komen er niet aan te pas. 'In de wintermaanden probeer ik continu hetzelfde rantsoen te voeren. Om die constante kwaliteit aan te houden, verander ik in de periode na afkalven, wanneer de koeien in volle productie zijn, nooit van kuil.'

Er wordt gelet op smaak en voldoende structuur. 'Een goed rantsoen zonder voldoende structuur werkt nooit', luidt het stellig bij Herman. Voor het bijsturen van de rantsoenen baseert hij zich op de gehalten. Voor het vetgehalte ligt het streven in de richting van 4,0 tot 4,2%, voor eiwit richting 3,4% en een ureumgehalte van 175 mg per liter aan het begin van de lactatie, richting 210-225 aan het einde van de lactatie. Daarboven houdt hij de conditie en de mest van de koeien nauwlettend in de gaten. 'Het gaat erom alle signalen van de koe zo goed mogelijk op te vangen.'

Veel facetten in het management zijn gericht op preventie. Zo noemt Herman Beke de droogstand een belangrijke slagingsfactor voor hoge lactatielijsten. 'Elke vrijdagmorgen worden de koeien drooggezet volgens een vast stramien. Behalve een droogzetter met antibiotica dichtten we de spenen goed af met een teatsealer. Droge koeien krijgen meteen een mineralenbolus en hun klauwen worden bekapt. Door volgens een vast schema te werken, proberen we latere problemen te voorkomen.'

Verder groeien in rendement

De productiestijging is volgens Herman vooral te danken aan het aangepaste management. Bij aankomst zijn de stallen gerenoveerd. Om voldoende lucht in de melkveestal te realiseren zijn alle dakplaten op een afstand van exact 13 mm uit elkaar geschoven. 'Dat zorgt voor meer lucht in de stal en tegelijk voor

meer licht.' De klassieke vraag of regen de stal kan binnenkomen, is Herman te snel af. 'De gleuven zijn zo klein dat er amper water binnen kan. De koeien zijn wel meer gewend dan dat kleine beetje water.'

Door de groei in melkproductie per koe is het aantal stuks melkkoeien fors afgenomen van 150 naar 105 stuks. Er blijft dus ruimte voor verdere groei, en met een nieuwe rotor voor zestien koeien is er ook sprake van een flexibel melksysteem.

'Groeit is niet aan de orde', stelt Herman. 'Zolang de melkprijs niet meegroeit, zie ik het nut van meer melken niet in. De kostprijs van personeel loopt al helemaal niet gelijk met de melkopbrengsten. Als wij nu verder doorgroeien worden we daar straks mee geconfronteerd.' Met z'n voor realisme sluit Herman af: 'Er valt meer te verdienen met beter te werken dan met extra groei.' |

Extra licht en lucht dankzij ruimte tussen de dakplaten